

LYNGBY-TAARBÆK
KOMMUNE

HANDLEPLAN FOR FRIVILLIGHED OG MEDBORGERSKAB

**”Frivillighed
er engagement,
man kan ikke bare
lade være.
Man opdager,
man brænder for
noget.”**

(Borgerdialog 2016)

Bag
Handleplanen
står frivillige,
borgere, foreninger
og kommunen
som et fælles
”vi”.

FRIVILLIGHED OG MEDBORGERSKAB

HANDLEPLAN 2017 - 2022

Lyngby-Taarbæk har mange aktive borgere, der med hinanden og kommunen skaber aktiviteter, relationer og netværk, som bidrager til det gode liv lokalt.

Med handleplanen ønsker vi at udvikle og styrke lokale fællesskaber og sætte fælles retning for arbejdet med frivillighed og medborgerskab i Lyngby-Taarbæk.

For at nå hertil formulerer handleplanen tre mål med afsæt i visionen fra Strategien for Frivillighed og Medborgerskab.

De tre mål er:

- ▶ Vi fremmer nye og mangfoldige former for frivillighed
- ▶ Vi styrker coordination, netværk og relationer på tværs
- ▶ Vi udvikler det gode samarbejde

Skal vi i fællesskab lykkes med at nå disse mål, skal vi turde udfordre vanetænkning og gå nye og uprøvede veje. Vi skal være åbne og nysgerrige overfor hinanden og vores forskelle.

Vi ønsker at forene lokalsamfundets mange forskellige kompetencer, ideer og ressourcer. På den måde bliver summen af vores indsatser større og bedre end dem, vi hver især bringer ind i samarbejdet. Derfor står vi bag handleplanen med en fælles vision, fælles mål og fælles handlinger.

Med handleplanen igangsætter vi en række handlinger, der skal sikre de første skridt i retning af stærkere lokale fællesskaber. Handleplanen gælder frem til 2022 og vil hvert år danne ramme for, at vi udvikler og iværksætter nye konkrete handlinger inden for de tre mål.

TAK til alle jer, der har bidraget med at gøre handleplanen relevant og vedkommende. Tak til idrætten, folkeoplysningen, kulturen, de sociale foreninger og kommunen, der er mødt talstærkt op til seminarer og workshops med gode idéer.

Vi glæder os til sammen med jer at gøre planen til virkelighed.

Sofia Osmani

Borgmester

Lyngby-Taarbæk Kommune

Morten Rauff

Formand

Folkeoplysningsudvalget

Niels-Erik Pedersen

Formand

Frivilligcenter og Selvhjælp
Lyngby-Taarbæk

SOFIA OSMANI

MORTEN RAUFF

NIELS-ERIK PEDERSEN

FRIVILLIG FREDAG. 10. klasse laver mad sammen med flygtninge på Sorgenfriskolen.

"Vi søger samtidig at forny og forstærke vores demokratiske kultur ved at styrke civilsamfundet, udvikle nye muligheder for deltagelse og skabe et samarbejde mellem offentlige og private parter, som kan bidrage til at øge vores kollektive handle- og sammenhængskraft samt skabe et fælles ejerskab til nye og bedre samfundsløsninger."

(Manifest for National Bevægelse for Samskabelse, DenOffentlige.dk)

VISIONEN* FOR STRATEGI FOR FRIVILLIGHED OG MEDBORGERSKAB ANNO 2017:

*Visionen er formuleret i Strategien for Frivillighed og Medborgerskab 2012

**”...Vi har en synlig
og rummelig kultur,
der anerkender
frivilliges ressourcer
som aktive bidrag
til værdiskabelsen
i lokalsamfundet ...”**

VED FRIVILLIGT ARBEJDE FORSTÅS EN INDSATS, DER:

- er frivillig
- ikke er lønnet
- udføres overfor personer udenfor den frivilliges familie og slægt
- er til gavn for andre end en selv og ens familie
- er organiseret (aftalt) og ikke en spontan handling

Kilde: Frivilligrådet

MOD ET STÆRKERE FÆLLESSKAB

For fem år siden vedtog vi i Lyngby-Taarbæk en strategi, der gav os en fælles vision for frivillighed og medborgerskab, og som bidrog til, at vi fandt sammen på tværs af frivillige og kommune.

Strategien blev formuleret i en tid, hvor frivillige først og fremmest var organiseret i foreninger inden for kultur, idræt, fritid og det sociale område. Kommunens rolle bestod i høj grad i at servicere og understøtte de frivillige foreninger med tilskud og lokaler.

Siden har frivilligheden udviklet sig meget, ikke bare i Lyngby-Taarbæk, men generelt i hele Danmark. Vi har i langt højere grad fokus på, hvordan vi bidrager aktivt til lokalsamfundet. Vi taler om et medborgerskab, der viser sig som samfundsdebatter, demokrati, netværk, samskabelse, borgeren i fokus, borgerinddragelse, pop-up-aktiviteter mv.

Frivillige er aktive deltagere i lokalsamfundet – både i og udenfor foreninger – og kommunen hjælper samarbejder i gang og iværksætter aktiviteter med borgerne som frivillige aktører.

Lokalt mødes vi også oftere på tværs og finder sammen om konkrete initiativer og arrangementer. Vi samarbejder på mange måder og mødes i nye rammer, og vi ser nye former for frivillighed på bl.a. de sociale medier. I Lyngby-Taarbæk har vi skabt nye rum for samarbejder, fx i Frivilligcentret, Idrætsbyen, på skoler, plejecentre og biblioteker.

At vi i højere grad finder sammen, gør os mere nysgerrige og åbne for hinandens roller og kompetencer og giver os bedre grobund for at samarbejde. I dag betragter vi i højere grad hinanden som et fællesskab – et **vi**.

"Der er et kæmpe potentiale i alle de ressourcer, vi som frivillige rummer – de kan mangedobles, ved at vi får et ordentligt og overskueligt samarbejde. Vi skal kende hinandens kompetencer og styrker – ellers drukner indsatsen."

(Borgerdialog 2016)

Lyngby Idrætsby

Frivilligcenter & Selvhjælp Lyngby-Taarbæk

FÆLLES OM HANDLEPLANEN

Handleplanen er kun noget i kraft af, at vi er fælles om den. Vi har derfor inddraget så mange som muligt i udarbejdelse af planen henover sommeren og efteråret 2016:

- et seminar i Idrætsbyen med over 70 deltagere, der livligt deltog i debatter og workshop med højt engagement og idérigdom
- en følgegruppe med 20 deltagere fra hele området, der har kvalificeret de mange input og gjort det til fremtidige mål
- dialog og debat for alle i forbindelse med de mange aktiviteter i Frivillig Ugen i 2016

Processen i sig selv har været berigende med mange drøftelser på tværs med trænere, musikere, kunstnere, spejdere, besøgsvenner, vågere, lektielæsere, koordinatore, mentorer, frivillige, forskere, kommunale medarbejdere, politikere...

De mange input er sammen med vores viden om tidens tendenser, muligheder og potentialer skrevet sammen til denne plan, der skærper vores fælles fokus og retning for udvikling af frivilligheden og medborgerskabet i Lyngby-Taarbæk.

BRAGEKORET. Idræts- og Kulturdag i Taarbæk. Foto: Per Falkjær

FRIVILLIG FREDAG PÅ LANDBRUGSMUSEET. Der debatteres på Tingstedet.

MÅL 1: VI FREMMER NYE OG MANGFOLDIGE FORMER FOR FRIVILLIGHED

Flere og flere borgere bliver i dag engageret i fællesskaber omkring en enkelt sag fremfor den mere traditionelle foreningsdannelse. Dette ses særligt hos unge frivillige, der er tiltrukket af korte, afgrænsede forløb og aktiviteter. Den nye frivillighed udtrykker sig på mange måder som *programfrivillighed*, *episodisk frivillighed* og den *selvorganiserede frivillighed*.

Vi forholder os til frivillighed på en ny måde, og foreningerne efterspørger hjælp til at tilpasse sig og organisere sig på nye måder. Samtidig ser vi frivilligheden flytte ind i det offentlige, ind i de private virksomheder og ud på de sociale medier. En bevægelse som kommer både fra græsrodder, ledere og politikere.

Foreningerne oplever, at antallet af frivillige medlemmer falder. Samtidig bruger mange af de frivillige mindre tid, og dermed falder deres tilknytning til

selve foreningen. De frivilliges fokus ligger i højere grad på selve aktiviteten frem for på den samlede forening og det sociale med de øvrige frivillige.

Mangfoldighed og forskellighed i frivillighed skal give alle mulighed for at deltage. Mennesker som kan have svært ved at komme ind i de frivillige fællesskaber, fx personer med handicap, psykisk sårbare og flygtninge skal også have mulighed for at være med.

Der er en forandret indstilling til og opfattelse af frivillighed, som får foreningerne til at ændre kurs.”

Hans Stavnsager,
Center for Frivilligt
Socialt Arbejde

► **VORES FØRSTE MÅL ER DERFOR, AT VI FREMMER NYE OG MANGFOLDIGE FORMER FOR FRIVILLIGHED**

INPUT
FRA
BORGER-
DIALOG
2016:

DE FRIVILLIGE:

- arbejder mere med ad hoc-frivillighed
- indarbejder en åben og mangfoldig profil, som flere kan identificere sig med
- udvikler nye måder for rekruttering
- går i dialog med grupper, der ikke er så godt repræsenterede fx psykisk syge og unge

KOMMUNEN:

- afsætter ressourcer til samarbejde med flere former for frivillighed
- laver aktiviteter og events
- skaber synlighed om hvor og hvordan man engagerer sig som frivillig
- rådgiver og vejleder i regler og praksis
- åbner lokalefaciliteter

SOMMERFERIEAKTIVITETER.

Et samarbejde mellem foreninger og kommunen.

"Ensomhed er et tema, der kan arbejdes med på tværs. Det frivillige område skal være fleksibelt, så mange kan være frivillige på mange forskellige måder. De forskellige former for frivillighed er lige meget værd."

(Borgerdialog 2016)

MEDBØRGERSKABSUGE. Et samarbejde mellem folkeskoler, Frivilligeentret og Stadsbiblioteket. Foto: Maria Lemming

"På idrætsområdet vil vi gerne forsøge at integrere flygtninge, men det er svært – det kræver ressourcer, eksempelvis har de måske ikke spillet fodbold før."

(Borgerdialog 2016)

LYNGBYKIRKERNES SUPPEKØKKEN. Et samarbejde mellem kirkerne og Kirkens Korshær.

BEDSTE I BØRNEHUSET. Frivillige seniorer laver aktiviteter med børn i kommunale vuggestuer og børnehaver.

MÅL 2: VI STYRKER KOORDINATION, NETVÆRK OG RELATIONER PÅ TVÆRS

Alle får mere ud af at dele viden og ressourcer med hinanden. En gensidig udveksling af erfaringer, idéer og ressourcer skaber nye kreative idéer og øger den fælles handlekraft. Det handler også om at dele ressourcer og kompetencer til opgaver, som foreningerne kan have svært ved at tiltrække frivillige til, fx rekruttering, koordination, økonomi, ansøgninger og administration.

Øget samarbejde bidrager også til mere synlige tilbud og skaber en større sammenhæng for de borgere, som nyder godt af den frivillige indsats.

Vejen til et stærkere samarbejde på tværs går gennem konkrete aktiviteter, hvor vi lærer hinanden, vores forskellige indsatser og målgrupper at kende. Sammen kan vi nemlig skabe noget andet og mere for brugere og borgere.

Samarbejdet på tværs kan tage mange former – lige fra uformel dialog og kontakt til mere formelle partnerskaber. Men for mange foreninger og frivillige kan det være svært at finde de ekstra ressourcer til at etablere og koordinere samarbejdet med andre foreninger, virksomheder og institutioner i lokalområdet.

"Alle bestyrelser drukner i det administrative arbejde. En fordel, hvis vi kunne dele en kasserer, dele de administrative opgaver. Men vi har ikke tid til at mødes."

(Borgerdialog 2016)

► **VORES ANDET MÅL ER DERFOR, AT VI STYRKER KOORDINATION, NETVÆRK OG RELATIONER PÅ TVÆRS**

**INPUT
FRA
BORGER-
DIALOG
2016:**

DE FRIVILLIGE:

- afholder møder på tværs af foreninger
- involverer hinanden
- deler kompetencer
- indtænker nye kompetencer
- indtænker nye målgrupper

KOMMUNEN:

- skaber rammerne for samarbejde
- prioriterer samarbejdet via lokaler og økonomiske midler
- yder bistand og hjælp til samarbejdet

UNG-TIL-UNG. Elever fra Virum Gymnasium skaber relationer med unge flygtninge. Foto: Virum Gymnasium.

BIKETOWN SHOWDOWN. I et samarbejde i Vidensbyen sælges brugte cykler til studerende. Foto: Vidensby

FRIVILLIG FREDAG foran Frivilligcentret. Der netværkes på Markedspladsen. Foto: Medieskolen.

"De offentlige aktører kan være politikere, offentlige ledere, administratorer på rådhus eller medarbejdere i offentlige servicefunktioner.

De private aktører kan være private virksomheder, civilsamfundsorganisationer, sociale entreprenører, frivillige eller borgere. Mangfoldigheden råder, og forskelligheden er ofte en vigtig drivkraft for nytænkning og innovation."

(Manifest for National Bevægelse for Samskabelse, DenOffentlige.dk)

MÅL 3: VI UDVIKLER DET GODE SAMARBEJDE

Et godt samarbejde kommer ikke altid af sig selv. Specielt når vi er på udebane og indgår i nye sammenhænge, kan vores samarbejde være udfordret. Det er derfor frugtbart, at vi har en fælles praksis og kultur for det gode samarbejde.

De kommunale medarbejdere møder borgerne med engagement og fagprofessionalisme. De har en helhedsorienteret tilgang, og deres ansvar rækker ud over eget fagområde. De tager afsæt i faglighed, lovgivning og de lokalpolitiske beslutninger.

Frivillige kan noget *andet* og har deres særlige kendetegn. Først og fremmest er frivilligheden *fri* og kommer i kraft af fri vilje, engagement, tid og lyst til at gøre en forskel. Frivilligheden bidrager med nærvær og en ligeværdig relation borger og borger imellem.

Det gode samarbejde kommer, når vi bidrager forskelligt og har respekt for hinandens forskelligheder. Netop forskelligheden gør det interessant og givende at arbejde sammen.

Frivillige har som udgangspunkt ikke en bestemt måde at gøre tingene på. Det betyder dog ikke, at aftaler om rammer, roller og opgaver er ligegyldige. Tværtimod er de ofte en forudsætning for det gode samarbejde. Og de fleste frivillige er glade for rammer og aftaler – og bruger dem aktivt til at sætte grænser, løse konflikter eller markere rollen som frivillig.

► **VORES TREDJE MÅL HANDLER DERFOR OM, AT VI UDVIKLER DET GODE SAMARBEJDE**

"Netværksarrangementer er vejen frem ... men det kræver ressourcer at sætte dem i gang."

(Borgerdialog 2016)

**INPUT
FRA
BORGER-
DIALOG
2016:**

DE FRIVILLIGE:

- deltager i mødet med de kommunale medarbejdere
- bidrager til at gøre frivilligheden synlig og hjælper med at skabe overblik
- bidrager både til de konkrete opgaver og de strategiske retninger

KOMMUNEN:

- arrangerer møder mellem frivillige og kommunale medarbejdere
- rummer den aktivitetsbårne frivillighed
- bidrager til synlighed
- gør det lettere at være frivillig og starte foreninger

DE GRØNNE PIGESPEJDERE. Gruppen samarbejder om at stramme torvet op til en tovbane. Foto: Marie-Louise Berg.

PENSIONISTER I SKOLEN. Frivillige pensionister hjælper med lektier. Foto: Marianne Gottfredsen.

"Der er brug for en større tydelighed fra kommunen om, hvad de vil med de frivillige, hvordan de bakker det op, og hvilke rammer og vilkår de stiller til rådighed. Det nytter ikke kun, at ledere og konsulenter forstår det. Frontpersonalet, som møder de frivillige i det kommunale system, skal også føle ejerskab."

(Borgerdialog 2016)

"Forældre til børn, der dyrker idræt, er der kun som frivillige, så længe deres eget barn er på holdet – førhen blev de der, hyggede sig og deltog selv. Nu er folk ude af døren med det samme. Det er en stor udfordring."

(Borgerdialog 2016)

WORLD ROWING MASTERS REGATTA. Et samarbejde mellem kommuner og frivillige. Foto: Inger Barfåse.

FRIVILLIG FREDAG PÅ TORVET. Speed Dating mellem virksomheder og foreninger. Foto: Maria Lemming.

HANDLEPLAN BLIVER TIL VIRKELIGHED

Handleplanen er en fælles plan, som frivillige og kommune sammen realiserer. Den forstærker noget af det, vi allerede gør i fællesskab. Og den bidrager også til, at vi eksperimenterer og skaber nye initiativer og samarbejder i de kommende år frem mod 2022.

For at sikre, at vi bevæger os i samme retning mod handleplanens tre mål, etablerer vi en følgegruppe på tværs af frivilligheden og kommunen.

Følgegruppen gør status en gang om året under Frivillig Fredag i uge 39. Her glæder vi os over det, der lykkes, og debatterer og prioriterer handlingerne for det kommende år.

Kommunen forpligter sig til at følge op på handleplanen ved minimum en gang årligt at gøre status og drøfte gennemførelsen i Social- og Sundhedsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget.

Handleplanen søsættes under Frivillig Ugen 2017.

LYNGBY-TAARBÆK
KOMMUNE

Lyngby-Taarbæk Kommune

Center for Politik, Kultur og Strategi
Lyngby Torv 17
2800 Kongens Lyngby

Telefon: 45 97 30 00 (Rådhuset)
Mail: frivillig@ltk.dk

Folkeoplysningsudvalget

Telefon: 45 97 30 02 (Rådhuset)
Mail: fritid@ltk.dk

Frivilligcenter og Selvhjælp Lyngby-Taarbæk

Rustenborgvej 2A,
2800 Kgs. Lyngby,

Telefon: 20 70 80 33
Mail: info@ltk-frivilligcenter.dk

LAYOUT: GRAFILOKUS.DK

HANDLINGER

2017

MÅL 1

- Frivillig Fredag sætter fokus på mangfoldige og nye former for frivillighed gennem oplæg, netværk og arrangementer
- Kommunen tilslutter sig borger-til-borger-portalen Boblberg, hvor borgere kan finde nye fællesskaber og andre at dele deres interesser med
- Frivilligcentret, Folkeoplysningsudvalget og kommunen indtænker og inviterer nye former for frivillighed til samarbejde

HANDLINGER

2017

MÅL 2

- Frivilligcentret øger koordineringen på integrationsområdet som en særlig målgruppe for frivillighed
- Frivilligcentret sætter projektet "Ind i fællesskaber" i gang med foreningen IF Limone
- Folkeoplysningsudvalget, Frivilligcentret og kommunen har et særligt ansvar for at understøtte mødet på tværs, både fysisk og på sociale medier

HANDLINGER

2017

MÅL 3

- Kommunen gør tilbud til foreninger mere synlige
- Kommunen forbedrer rammevilkår for frivillige, fx fælles forsikring for alle frivillige
- Kommunen gør handleplanen synlig for de kommunale medarbejdere
- Kommunen undersøger sammen med de frivillige foreninger, om tilskudsordninger og administrationen kan gøres enklere og smidigere